

Електротехничка школа “Никола Тесла”

**ПРЕВЕНЦИЈА
НАСИЉА,
ПОСЕБНИ РИЗИЦИ
И МЕРЕ ЗАШТИТЕ
КАО И РЕАГОВАЊА
У СЛУЧАЈУ КАДА
СЕ НАСИЉЕ ДЕСИ**

Милица Каназир, педагог
Далиборка Вучковић, педагог
Олга Стојадиновић, психолог

Електротехничка школа “Никола Тесла”

- ❑ У школској 2006/2007.г. са још десетак основних и средњих школа из Београда учествујемо у пројекту Превенција насилништва у школама у сарадњи са ЗОУВ-ом
- ❑ Резултат: програм превенције насилништва специфичан за нашу школу
- ❑ Након реализације пројекта, Министарство је усвојило Посебни протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања (2007.)

Проценом потреба школе идентификовани су ризични и протективни фактори који утичу на испољавање насилништва код ученика:

Ризични фактори:

Индивидуални ризични фактори и фактори у вршњачким групама:

- дружење са вршњацима који се проблематично понашају**
- индивидуални ставови који фаворизују насилно понашање**

Стратегије:

- Информисање**
- Едукација**
- Изборне активности**
- Идентификација проблема и упућивање**

Протективни (заштитни) фактори:

Позитивно социјално везивање за школу:

- пружање могућности**
- признавање постигнућа**

Стратегије:

- Едукација**
  - Изборне активности**
  - Идентификација проблема и упућивање**
-

Избор стратегија деловања

Циљна
популација:

- ученици
- родители
- наставници

Ниво
деловања:

- универзални
- селективни
- индикувани

Стратегије деловања:

- информисање
- едукација, изборне активности, ангажовање заједнице
- идентификација проблема и упућивање

МОДЕЛ ПРОГРАМА ПРЕВЕНЦИЈЕ НАСИЛНИШТВА

СТРАТЕГИЈЕ	ИНТЕРВЕНЦИЈЕ
Информисање	<ul style="list-style-type: none"> *јавна предавања о насилништву и др.темама *панои, плакати, брошуре *сајт школе
Едукација	<ul style="list-style-type: none"> *радионице о ненасилном решавању конфликта и др. *тематска предавања за групе ученика, медијација,... *тематски састанци са одељенским старешинама, родитељима; семинари,..
Изборне активности	<ul style="list-style-type: none"> *секције *предузећа *спортске активности *интерна школска такмичења *ученички парламент *приредбе, посете, излети *допунска, додатна настава

МОДЕЛ ПРОГРАМА ПРЕВЕНЦИЈЕ НАСИЛНИШТВА

СТРАТЕГИЈЕ

Идентификација проблема и упућивање

Процеси усмерени ка ангажовању заједнице

ИНТЕРВЕНЦИЈЕ

*менторство
*саветовање

*укључивање родитеља у активности школе (прославе, такмичења, предавања,...)
*организовање посебних догађаја, нпр. хуманитарна акција или сређивање школског простора,..

Правни оквир

- Закон о ратификацији Конвенције УН о правима детета
  - Закон о основама система образовања и васпитања
  - Закон о средњем образовању
  - Општи протокол за заштиту деце од злостављања и занемаривања (2005.)
  - Посебни протокол за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања (2007.)
  - Приручник за примену посебног протокола за заштиту деце и ученика од насиља, злостављања и занемаривања
  - Приручник Дигитално насиље и реаговање (2016.)
  - Стручно упутство за подршку образовно-васпитним установама за заштиту ученика и ученица од дигиталног насиља
  - Интерна акта школе
-

ЧЛАНОВИ ШКОЛСКОГ ТИМА ЗА ЗАШТИТУ УЧЕНИКА ОД НАСИЉА, ЗЛОСТАВЉАЊА И ЗАНЕМАРИВАЊА

- Олга Стојадиновић, психолог
  - Милица Каназир, педагог
  - Далиборка Вучковић, педагог
  - Весна Штрбић, наставник
  - Милена Матијашевић, наставник
  - Живојин Субин, наставник
  - Оливера Лапчевић, педагог
-

АКТИВНОСТИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ИЗ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА, РАЗВОЈНОГ ПЛАНА И ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

ПРЕВЕНЦИЈА НАСИЉА:

- Информације на огласној табли школе и сајту (програм, процедуре, имена чланова тима и др.)
  - ЧОЗ: дефинисање правила понашања, информације о правилницима, посебном протоколу, о процедурама у случајевима насиља, информисање о електронском насиљу, обележавање Дана толеранције, Дана безбедног интернета, Дана борбе против расне дискриминације, појачан васпитни рад по потреби и праћење понашања ученика,..)
  - УП: прикупљање информација о електронском насиљу, укључивање у програм превенције (организација трибина, спортских и културних манифестација, израда паноа/презентација/прилога за сајт на ову тему, акција „Један пакетић, много љубави)
  - Родитељи: информисање о програму и процедурама на родитељским састанцима, трибина/предавање за Савет родитеља, индивидуални саветодавни рад по уоченим проблемима,..
  - Додатне обуке наставника у циљу сензибилизације на појаву и препознавање насиља
  - Асертивни тренинг за ученике (ппс)
-

АКТИВНОСТИ ПРЕВЕНЦИЈЕ ИЗ ГОДИШЊЕГ ПЛАНА, РАЗВОЈНОГ ПЛАНА И ШКОЛСКОГ ПРОГРАМА

ПРЕВЕНЦИЈА НАРКОМАНИЈЕ, АЛОКОХОЛИЗМА И МАЛОЛЕТНИЧКЕ ДЕЛИКВЕНЦИЈЕ:

- Систематски и стоматолошки прегледи ученика, тематска предавања (Дом здравља)
  - Предавања у организацији ПУ Београд
  - Црвени крст: акција добровољног давалаштва крви, обука у пружању прве помоћи, радионице за ученике о злоупотреби ПАС, о превенцији ХИВ-а, о трговини људима), и др.
  - Организовање посета сајмовима, музејима, манифестацијама, и др.
  - Учешће ученика у програмима, трибинама, радионицама, стручних предавања у организацији НВО и локалне заједнице
  - Укључивање ученика у рад школских секција, спортских манифестација, хуманитарних акција
  - ЧОЗ: Светски дан здравља/борба против болести зависности, Дан без дуванског дима, и др.
-

Специфични циљеви (и активности) у области ИНТЕРВЕНЦИЈЕ

- Спровођење ефикасне заштите ученика у случајевима насиља
  - Ублажавање и отклањање последица насиља
  - Процењивање ефикасности Програма заштите
-

**СВАКА ОСОБА КОЈА ИМА
САЗНАЊЕ О
НАСИЉУ, ЗЛОСТАВЉАЊУ И
ЗАНЕМАРИВАЊУ
ОБАВЕЗНА ЈЕ ДА РЕАГУЈЕ**

КОРАЦИ У ИНТЕРВЕНЦИЈИ СУ ОБАВЕЗУЈУЋИ!

ПРЕДУЗИМАЈУ СЕ У СЛЕДЕЋИМ СИТУАЦИЈАМА:

- ❑ у случајевима насиља или сумње да се насиље дешава МЕЂУ УЧЕНИЦИМА
  - ❑ у случајевима када је ученик изложен насиљу или постоји сумња да је ученик изложен насиљу од стране ОДРАСЛЕ ОСОБЕ ЗАПОСЛЕНЕ У ШКОЛИ
  - ❑ у случајевима када је ученик изложен насиљу или за то постоји сумња од стране ОДРАСЛЕ ОСОБЕ која НИЈЕ ЗАПОСЛЕНА У ШКОЛИ
-

КОРАЦИ У ИНТЕРВЕНЦИЈИ

---

1. Сазнање о насиљу / откривање
2. Прекидање, заустављање насиља
3. Смиривање ситуације
4. Консултације
5. Предузимање акције
6. Праћење ефеката преузетих мера

УЛОГЕ И ОДГОВОРНОСТИ – ко шта ради када постоји сумња на насиље или се насиље догоди

ДЕЖУРНИ НАСТАВНИК

- дежура у складу са распоредом;
  - уочава и пријављује случај;
  - покреће процес заштите детета (реагује одмах у случају насилног понашања)
  - обавештава одељењског старешину о случају;
  - евидентира случај;
  - сарађује са Тимом за заштиту деце од насиља.
-

УЛОГЕ И ОДГОВОРНОСТИ – ко шта ради када постоји сумња на насиље или се насиље догоди

ОДЕЉЕЊСКИ СТАРЕШИНА

- уочава случајеве насилног понашања и реагује одмах;
  - учествује у процесу заштите деце;
  - разговара са учесницима насиља;
  - информише родитеље и сарађује са њима;
  - сарађује са Тимом за заштиту деце од насиља;
  - прати ефекте предузетих мера;
  - евидентира случај и води документацију;
  - по потреби, комуницира са релевантним установама.
-

УЛОГЕ И ОДГОВОРНОСТИ – ко шта ради када постоји сумња на насиље или се насиље догоди

ТИМ, ПСИХОЛОГ, ПЕДАГОГ

- уочава случајеве насилног понашања;
  - покреће процес заштите детета, реагује одмах;
  - обавештава одељењског старешину и сарађује са њим;
  - разговара са родитељима;
  - пружа помоћ и подршку ученицима, наставницима;
  - разматра случај (2. и 3. ниво) и осмишљава мере заштите;
  - обавља консултације, предлаже заштитне мере, прати ефекте предизетих мера;
  - по потреби, сарађује са другим установама;
  - евидентира случај.
-

УЛОГЕ И ОДГОВОРНОСТИ – ко шта ради када постоји сумња на насиље или се насиље догоди

ПОМОЋНО-ТЕХНИЧКО ОСОБЉЕ

- дежура по распореду;
- прекида насиље;
- уочава и пријављује случајеве насилног понашања.

УЧЕНИЦИ

- уочавају случајеве насилног понашања;
  - траже помоћ одраслих;
  - пријављују одељењском старешини;
  - за теже случајеве консултују чланове школског Тима;
  - учествују у мерама заштите.
-

Закон о основама система образовања и васпитања

- Забрана дискриминације Члан 110.
- Забрана насиља, злостављања и занемаривања Члан 111.
- Забрана понашања које вређа углед, част или достојанство Члан 112.

Надлежност у васпитно-дисциплинском поступку:

- Поступак покреће и води директор
  - За повреду забране рок је одмах, најкасније 2 дана
  - Укупни рок је 30 дана за покретање, вођење и окончање поступка
  - Директор утврђује све релевантне чињенице
  - Саслушава учеснике и узима писане изјаве учесника и сведока у присуству родитеља
  - Ако се родитељ не одазове, пп заступа интересе ученика
-

Хвала на пажњи!